

Моделювання інтеграційної взаємодії в системі Україна-ЄС

Владислав Горобенко, Людмила Закревська

Національний університет харчових технологій

Вступ. Розвиток сучасної світової економіки характеризується посиленням міжнародної конкуренції, удосконаленням продуктивних сил на основі науково-технічного прогресу, що зумовлює поглиблення процесів інтернаціоналізації, активізацію інтеграції національних економік у систему міжнародного поділу праці і формування регіональних інтеграційних об'єднань.

Матеріали і методи. Стратегічним напрямом зовнішньої політики України є інтеграція в Європейське Співтовариство, що дозволить країні поліпшити позиції в світогосподарській системі, забезпечити стійкий економічний розвиток, підвищити рівень національної конкурентоспроможності, зайняти «нішу» у світовому політичному й культурному просторі, досягти високих соціальних стандартів.

Результати. Інтеграція України в Європейське Співтовариство базується, насамперед, на виконанні Копенгагенських критеріїв, завершенні формування ЗВТ із ЄС, створенні реальних умов повноправного членства в угрупованні, а також побудові стабільного демократичного суспільства і вирішенні соціальних проблем (реалізація низки соціально спрямованих економічних трансформацій, запровадження принципів цивільного суспільства й ін.).

На просторі ЄС досягнуто найвищого рівня регіональної інтеграції, створена наднаціональна система управління. Однак існують протиріччя інтеграційної взаємодії, що пов'язані з нерівністю економічного розвитку країн-учасниць, у результаті чого економічна структура ЄС стає більш нераціональною. У процесі адаптації національних господарств до єдиної інтеграційної системи виникають нові проблеми, що підсилюються і модифікуються з розширенням ЄС. У кожній країні, яка вступила до ЄС, існують свої особливості інтеграції в європейські інститути, тому в практиці євроінтеграції з'явилися нові особливості, серед яких: зсув акценту у бік співробітництва в сфері інвестицій і виробництва; розвиток «позитивної» інтеграції; використання принципів «селективної» і «різношвидкісної» інтеграції, моделей «часткової участі» і «концентричних кілець»; формування механізмів інтеграції для кожної нової країни і прояв проблем транзитивних економік.

Після підписання економічної частини Угоди про асоціацію України з ЄС настав момент формування нової моделі взаємовідносин, обумовлений розширенням ЄС і політичними перетвореннями в Україні. Сукупність заходів включає наступні дії: 1) здійснення низки внутрішньоекономічних перетворень в Україні, спрямованих на становлення інноваційно-економічного розвитку і вирівнювання соціальних стандартів ЄС і України; 2) двостороння зміна інтеграційної концепції, що включає поступове зближення України і ЄС у всіх сферах, поширення європейського економічного, інформаційного і науково-технологічного простору на територію України; 3) поглиблення секторальної інтеграції не тільки у сфері інфраструктури й енергетики, але й у високотехнологічних й інформаційних секторах.

Висновки. Надзвичайно важливим питанням поглиблення інтеграції з ЄС є розробка і реалізація системи моніторингу відносин Україна – ЄС, що дозволить більш ефективно регулювати процес взаємодії.